

БЛОКАДА У ГЛАВИ

ПОКРЕТНЕ СЛИКЕ

1999. године, надобудни редитељско-сценаристички тандем Слајк Џонз-Чарли Кауфман су се напречац издигли из свијала анонимности својом оригиналном првом комедијом-фантазијом "Бити Џон Малковић", која је постала "инстант култ-филм". Три године касније, ова двојица високих интелектуалаца антернативног Холивуда потписују ново заједничко остварење под именом "Адаптација", које само потврђује старо неписано правило шоу-бизниса да је често много лакше досегнути висине него се на њима и одржати.

Доказујући репутацију аутора чије реченице су исувише мисаоне за обичног биоскопског гледаоца-конзумента, Џонз и Кауфман су направили дело којем ће се загрижени филмофили дивити, док ће се остали (преовлађујућа маса) у себи запитати: "Шта се ту заправо, дођавола, догађа?" Једно је сасвим сигурно - "Адаптација" је врста филма који не оставља простор за равнотежност: или ће те га волети или једноставно - мрзети!

"Писање је путовање у непознато. То није састављање модела авиона" - каже главни јунак Чарли (улога Николаса Кејда), који му мучи како да напише адаптациони сценарио, на основу књижевне "Крадљивац орхидеја" Ђу-

јоршке списатељице Сузан Орлин (Мерил Стрип). Са акутном блокадом у глави-смртним неприятељем сваког писца који се суочава са комадом беле хартије испред себе, он безуспешно покушава да нађе праву инспирацију и излаз из кошмарног ћорсокака у који је његов ум зашао.

Чарли жели да напише сценарио који је антитеза Холивуда,

Мерил Стрип

без сцена потере, насиља и секса, филм који "показује цвеће као божанско чудо". Међутим, од такве идеје остаје само мртво слово на папиру! Уз помоћ свог брата-близанта Доналда (двострука улога Кејда), такође писца, који је његова сушта супротност, Чарли на крају списатељске одисеје убризгава спасоносну високо-октанску инјекцију "секса, дроге и рокенрола" у свој сценарио, симболично фузирајући фантазију и реалност, уметност и

комерцијалност, чиме тако коначно проналази лек за своју интелектуалну (и сексуалну) импотенцију.

Од владајуће клишетизиране холивудске естетике не може се побећи! То је оно што је писац хтео да каже у овом суптилном урађеном филму торке ироније, који је на трагу "Играча" (1992.) Роберта Алтмана, најбољег дела којег је још од чувеног Валуера

Јлдероваг "Булевар сумрака" Холивуца икад снимео о својој скривеној, мрачној и манипулативној страни.

Са мноштво "флешбекова", "Адаптација" константно риколетира назад и напред, са вишеслојном нарацијом која тече на неколико планова. У поредо са причом о Чарлијевим

креативним и личним

невољама, његовим фрустрацијама, паранојама, несигурностима и, у целини, путевима стварања уметности, у филму се одвија и паралелна радња о чудном односу између харизматичног одгајивача орхидеја ("најерогичнијег од свих врста цвећа") Џона Лароша (Крис Купер) и мелан-

холичне списатељице новинарке Сузан Орлин. Њихова у почетку стриктна професионална веза прераста у бурну љубав.

"Желим да спознам то осећање када ти је страшно стало до неког довечна, уштогљена Сузан чију жељу ће свесрдно испунити другоси авантуриста проређених зуба из мочвара Флориде - "крадљивац орхидеја" Џон Мерил Стрип и посебно Крис Купер ("Усамљена звезда", "Америчка лепота") су остварили импресивне глумачке креације и просто су "украли шоу" главном

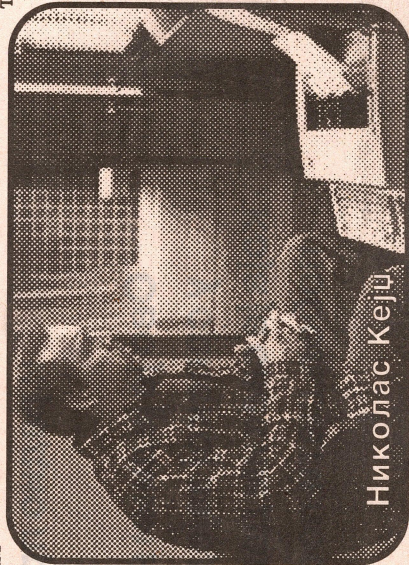

Крис Купер

глумцу Николасу Кејду. Већ на графени "Златним глобусима", хронично подцењени Купер и увек поштована Стрипова (досад 12 номинација!) су и велики кандидати за "Оскара".

То исто се не би могло баш са сигурношћу рећи и за редитеља Слајка Џонза и сценаристу Чарлија Кауфмана, који су пре три лета били номиновани за ову награду престижнију (аутоматски не и најмеродавнију) филмску награду. Истина, "Адаптација" је ретка врста, ергогично целолодно цвеће, истовремено задивљујући и збуњујући филм који, међутим, не достиже ниво квалитета њиховог дебитантског дугометражног дела "Бити Џон Малковић". У широзидној "Адаптацији", Џонз и Кауфман су се нехотично заплели у мрежу својих интелекта!

Бојан Ж. Босиљчић

Николас Кејд